

تاثیر عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز با نقش واسطه‌ی مدیریت دانش و هوشیاری کارآفرینانه

اصغر نجفی^۱، احسان امیری^{۲*}

۱- استادیار مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی فیروزآباد، فیروزآباد، ایران.

najafi6019@yahoo.com

۲- کارشناسی ارشد مدیریت ورزشی دانشگاه آزاد اسلامی فیروزآباد، فیروزآباد، ایران.

Ehsanamiri100@yahoo.com

چکیده

هدف از انجام این تحقیق تعیین تاثیر عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز با نقش واسطه‌ی مدیریت دانش و هوشیاری کارآفرینانه بود. این تحقیق در زمره تحقیقات توصیفی-تحلیلی و از نظر هدف، کاربردی بود. جامعه پژوهش، شامل مدیران و مسئولین باشگاه‌های ورزشی مورد تأیید اداره کل ورزش و جوانان استان فارس در شهرستان شیراز در سال ۱۴۰۱ بودند که تعداد آن‌ها از اداره کل ورزش و جوانان استان فارس، ۲۶۴ اعلام شد. حجم نمونه با توجه به تعداد جامعه و با استفاده از فرمول کوکران و خطای ۰/۰۵، ۱۵۶ و با روش نمونه‌گیری تصادفی- طبقه‌ای انتخاب شد. ابزار تحقیق شامل چهار پرسش‌نامه استاندارد دآوری و همکاران (۱۳۹۵)، هالی (۲۰۰۶)، بردبار (۱۳۹۱) و تانگ و همکاران (۲۰۱۲) بود. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از آزمون کولموگروف-اسمیرنوف، روش مدل‌سازی معادلات ساختاری و آزمون سوبل در محیط نرم افزارهای SPSS و Smart Pls استفاده شد. نتایج تحقیق نشان داد که عوامل اکوسیستم کارآفرینی ($t=0.22/0$ ؛ $p=0.293/2$)، هوشیاری کارآفرینانه ($t=0.27/28$ ؛ $p=0.000/0$) و مدیریت دانش ($t=0.837/2$ ؛ $p=0.003/0$) بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز تأثیر معنی‌داری دارند و عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر هوشیاری کارآفرینانه ($t=0.693/3$ ؛ $p=0.000/0$) و مدیریت دانش ($t=0.025/31$ ؛ $p=0.000/0$) نیز تأثیر معنی‌داری دارد. همچنین هوشیاری کارآفرینانه ($t=0.926/4$ ؛ $p=0.000/0$) و مدیریت دانش ($t=0.185/3$ ؛ $p=0.000/0$) در تأثیر عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز نقش واسطه‌ای دارند. بنابراین باشگاه‌های ورزشی باید به امر کارآفرینی و فراهم کردن شرایط برای افراد کارآفرین و همچنین مدیریت دانش، بیشتر بها بدهند.

واژگان کلیدی: اکوسیستم کارآفرینی، عملکرد کسب و کار، باشگاه‌های ورزشی، مدیریت دانش، هوشیاری کارآفرینانه.

مقدمه

کشور ایران به وضوح نیاز به اتخاذ یک رویکرد منطقه‌ای برای توسعه اکوسیستم ملی کارآفرینی خود به عنوان شبکه‌ای از اکوسیستم منطقه‌ای کارآفرینی دارد. تدوین راهبردهای اساسی و سیاست‌گذاری‌های بلند مدت و تعاملات هدفمند بین بخشی برای استفاده از ظرفیت بالقوه

موجود در کشور می‌تواند اکوسیستم کارآفرینی ایران را بهبود بخشد (گزارش وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی، ۱۳۹۵). مطالعات نشان می‌دهد اکوسیستم کارآفرینی با سرعت بالا تبدیل به ابزار عمومی در مطالعه جغرافیایی کارآفرینی شده است. اکوسیستم مجموعه‌ای از دورنماهای فرهنگی متمرکز، شبکه‌های اجتماعی، حمایت مالی، دانشگاه‌ها و سیاست‌های اقتصادی فعالی هستند که محیط‌های حمایتی از کسب و کار مخاطره‌آمیز مبتنی بر نوآوری را خلق می‌کردند (اسپیگل^۱، ۲۰۱۵). کارآفرینان در اکوسیستم باید بتوانند مزیت‌ها را نه تنها در اکوسیستم بلکه در خارج از آن نیز تشخیص داده و از آن بهره‌برداری کنند (نامیزین^۲، ۲۰۱۳). به زعم آیزنبرگ (۲۰۱۱) اکوسیستم‌ها، قابل تقلید نیستند و در توسعه کارآفرینی باید مزیت‌های منطقه‌ای و کشوری مورد توجه قرار بگیرد و از تقلید اکوسیستم‌های موفق اجتناب شود (آیزنبرگ^۳، ۲۰۱۱).

امروزه عواملی مانند تغییر در سیاست‌های کلان و خرد، شکل‌گیری رقبا، تحولات جمعیت‌شناختی و تغییر ترجیحات و ذائقه مشتریان، محیط پرتلاطمی را برای بنگاه‌های اقتصادی به ویژه کسب و کارهای روستایی ایجاد می‌کنند. تغییرات بیرونی و تهدیدهای موجود برای کشورهای مختلف، آنها را در پی اتخاذ راهکارهایی برای افزایش قدرت انعطاف‌پذیری، عملکرد و رقابت‌پذیری اقتصاد خود برانگیخته است. برای نمونه، کشور مالزی در برنامه یازدهم توسعه خود (۲۰۱۶-۲۰۲۰) افزایش عملکرد اقتصاد این کشور را مدنظر قرار داده است و اقدام و برنامه‌هایی را در این راستا پیش بینی کرده است (مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی، ۱۳۹۴). درحقیقت، یکی از مهم‌ترین شروط تحقق اقتصاد مقاومتی، بهبود عملکرد اقتصاد در برابر تکان‌های داخلی و خارجی است؛ به گونه‌ای که برای یک ملت، حتی در شرایط فشار و تحریم، زمینه رشد و شکوفایی را فراهم می‌کند و طراحی‌های دشمن را برای ضربه زدن به رشد، اشتغال و رفاه ملی، خنثی و بی‌تاثیر می‌کند (ورمزیاری و همکاران، ۱۳۹۶).

کارآفرینی در سال‌های اخیر به طور کمی و کیفی امری ضروری به نظر می‌رسد و نقشی مهم در توسعه اقتصاد جهانی و افزایش نرخ اشتغال ایفا می‌کند. بطوری انگیزه‌های شخصی بر تصمیم‌گیری برای تشخیص و بهره‌برداری از فرصت‌های کارآفرینانه تاثیرگذار است. پژوهش‌های متعددی در مورد تاثیر انگیزه انسانی بر فرآیند کارآفرینی انجام شده که یکی از آن‌ها توفیق طلایی است. برای مثال جانسون در سال ۱۹۹۰ با مرور ۲۳ پژوهش مختلف دریافت که بین انگیزه توفیق الهی و کارآفرینی رابطه وجود دارد. در سال‌های اخیر، مفهوم هوشیاری کارآفرینانه به ساختاری کلیدی در تحقیقات کارآفرینی تبدیل شده است هوشیاری کارآفرینی توضیح می‌دهد چرا برخی از مردم در مقایسه با دیگران در شناسایی فرصت‌های کارآفرینی حساس‌تر و موفق‌ترند (تانگ^۴ و همکاران، ۲۰۱۲).

تانگ (۲۰۱۲) نیز هوشیاری کارآفرینانه را شامل قابلیت فردی در جمع‌آوری، انتقال و انتخاب اطلاعاتی میداند که به فرصت‌های بالقوه کسب و کار منجر می‌شود. از دیدگاه تانگ و همکاران (۲۰۱۲)، هوشیاری کارآفرینانه در سه بعد پویا و جست‌وجو (تلاش غیرمعمول و مداوم در جست‌وجوی ایده‌های جدید و ایجاد آرایه‌ای گسترده از اطلاعات مرتبط)، برقراری روابط پیوندها (دریافت و به کارگیری اطلاعات جدید، خلاقیت و ایجاد روابط منطقی) و ارزیابی و قضاوت (ارزیابی و تخمین در مورد اینکه آیا یک فرصت ویژه از اطلاعات جدید ناشی می‌شود) مطرح شده است (زعفریان و همکاران، ۱۴۰۱). از سوی دیگر، مدیریت دانش از طریق توسعه محصولات جدید باعث افزایش نوآوری در سازمان می‌شود. دانشی که سازمان‌ها از عضویت در شبکه‌های صنعتی بدست می‌آورند موجب بهبود قابلیت نوآوری در خدمات و محصولات جدید می‌شود (زعفریان و همکاران، ۱۴۰۱).

^۱. Spighel

^۲. Nambisan

^۳. Isenberg

^۴. Tang

از ابتدای دهه گذشته، با سرعت روبه رشد فناوری و جهانی شدن تدریجی بازار، سازمان‌های تجاری تحقیقات خود را پیرامون راهبردهایی که برای آن‌ها مزیت رقابتی به ارمغان می‌آورد، شدت بخشیده‌اند (هوو^۱، ۲۰۲۰). این راهبردها معمولاً شرکت را ملزم می‌کند که به صورت مستمر محصولات و خدمات خود را متمایز کند. از طرف دیگر امروزه اقتصاد، به اقتصاد دانش‌محور تبدیل شده است. امروزه بسیاری از سازمان‌ها برای دستیابی به عملکرد بهینه بر به کارگیری موفقیت‌آمیز دارایی‌های محسوس و منابع طبیعی، بر به کارگیری بهینه مدیریت دانش و ایجاد مزیت‌های رقابتی از طریق گرایش‌های کارآفرینانه نیز وابسته می‌باشند (لی و سوگو^۲، ۲۰۱۷). همچنین، استفاده از قابلیت‌های مدیریت دانش، در محیطی که گرایش‌های کارآفرینانه را ایجاد و تشویق می‌کند، بسیار اثر بخش خواهد بود. امروزه به کارگیری دانش یکی از چالش‌های اساسی کشورهای در حال توسعه است. کشور ایران نیز از جمله کشورهایی است که در جهت استفاده از این دو مفهوم با چالش‌هایی فراوانی روبه رو شده است. به همین جهت، در برنامه چهارم توسعه، اقتصاد دانایی محور به منزله یکی از محورهای اصلی مورد تاکید قرار گرفته است.

امروزه کشورها برای پیشرفت و رشد اقتصادی صنعت ورزش خود ناگزیر استفاده از خلاقیت و نوآوری هستند. از این رو در تلاشند تا با تمام پتانسیل خود در جهت تقویت روحیه کارآفرینی افراد جامعه گام بردارند بنابراین باشگاه‌های ورزشی با ایجاد کسب و کارها، منابع جدید ثروت را تولید می‌کنند و فرصت‌های جدید کسب و کاری را منجر می‌شوند. همچنین بالا بردن مشارکت در ایجاد کسب و کارها تعداد افرادی که به طور مستقیم در کارآفرینی درگیرند، افزایش داده و تلاش‌های کارآفرینانه را نیز ارتقا می‌دهند از این رو مشخص کردن عوامل مهم ایجاد کسب و کارها می‌تواند قبل از ایجاد آن‌ها به شروع کنندگان شناخت خوبی داده و آن‌ها را در جهت موفقیت به حمایت در ایجاد کمک نمایند. با توجه به اینکه، کارآفرین ورزشی باید فرصت‌های موجود را شناسایی کند و با کشف فرصت‌ها از آن‌ها برای خلق فعالیت‌های کارآفرینانه استفاده کند. بررسی‌ها نشان می‌دهد که ورزش در زمینه‌هایی همچون مدیریت و برنامه‌ریزی، فناوری‌های نوین، خدمات و تبلیغات ورزشی، ساخت وسایل و تجهیزات ورزشی، ورزش همگانی و قهرمانی زمینه‌های مساعد برای کارآفرینی در ورزش هستند. بنابراین حضور کسب و کارهای ورزشی می‌تواند راهکار بسیار مناسبی برای برون‌رفت از معضلی به نام بیکاری فارغ‌التحصیلان رشته تربیت بدنی باشد. از سوی مشخص کردن عوامل مهم ایجاد کسب و کارهای ورزشی می‌تواند قبل از ایجاد کسب و کار به شروع کنندگان شناخت خوبی دهد و آن‌ها را در جهت موفقیت یاری کند.

باشگاه‌های ورزشی به عنوان بنگاه‌های اقتصادی کوچک و محل‌های کسب و کار ورزشی نیاز به تعریف واضحی درباره آنچه که هستند، آنچه که می‌خواهند باشند، کسانی که می‌خواهند جذب کنند و چگونگی رسیدن به این موقعیت را دارند. این تعریف واضح در اکوسیستم کارآفرینی مشخص می‌شود. همچنین برای آن‌که یک باشگاه در مقابل تغییرات اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی، زیست محیطی بتواند وضعیت خود را در حالت برد-برد قرار دهد باید میزان عملکرد خود را بداند و حال آن‌که در عصر حاضر که هرروز دانش و فناوری با سرعت شگرفی در حال پیشرفت است، بنگاه‌های کوچک و متوسط ورزشی یا همان باشگاه‌ها می‌توانند از این فرصت برای تقویت اکوسیستم کسب و کار خود در راستای بهبود عملکرد خود استفاده کنند. بنابراین در این تحقیق محقق به دنبال آن بود که بداند؛ عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار ورزشی در باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز چه تاثیر دارد؟ آیا عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر مدیریت دانش در باشگاه‌های ورزشی تاثیر دارد؟ آیا مدیریت دانش می‌تواند بر عملکرد هوشیاری کارآفرینانه در باشگاه‌های ورزشی تاثیر دارد؟ آیا هوشیاری کارآفرینانه می‌تواند بر عملکرد کسب و کار ورزشی موثر باشد؟ آیا هوشیاری کارآفرینانه می‌تواند بر عملکرد کسب و کار

^۱. Hovo

^۲. Lee & Sogo

ورزشی موثر باشد؟ و در نهایت، با نقش میانجی مدیریت دانش و هوشیاری کارآفرینانه آیا عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار ورزشی در باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز تاثیر دارد؟

روش تحقیق

این تحقیق در زمره تحقیقات توصیفی، تحلیلی می‌باشد و از نظر هدف از نوع تحقیقات کاربردی بود و به صورت میدانی انجام شد. جامعه پژوهش حاضر، شامل تمامی مدیران و مسئولین مجموعه‌ها و باشگاه‌های ورزشی مورد تأیید اداره کل ورزش و جوانان استان فارس در شهرستان شیراز در سال ۱۴۰۱ بودند که تعداد آن‌ها از اداره کل ورزش و جوانان استان فارس، ۲۶۴ استعلام شد. حجم نمونه با توجه به تعداد جامعه و با استفاده از فرمول کوکران و خطای ۰/۰۵، ۱۵۶ انتخاب شد. جهت انتخاب نمونه از روش نمونه‌گیری تصادفی- طبقه‌ای استفاده شد.

ابزار تحقیق شامل چهار پرسش‌نامه استاندارد عوامل اکوسیستم کارآفرینی، عملکرد کسب و کار ورزشی، مدیریت دانش و هوشیاری کارآفرینانه بود. پرسشنامه عوامل اکوسیستم کارآفرینی با شش مولفه: سیاست، تامین مالی، فرهنگ، حمایت‌ها، سرمایه انسانی و بازارها؛ که سیاست از دو بعد دولت و رهبری با ۵ گویه از ۱ تا ۵، تامین مالی از یک بعد با ۴ گویه از ۶ تا ۹ فرهنگ از دو بعد داستان‌های موفقیت و هنجارهای اجتماعی که با ۵ گویه از ۱۰ تا ۱۴ حمایت‌ها از دو بعد انجمن‌های صنفی و زیر ساخت‌ها با ۶ گویه از ۱۵ تا ۲۰ سرمایه انسانی از دو بعد نیروی کار و موسسه آموزشی با ۴ گویه از ۲۱ تا ۲۴ و بازارها از دو بعد شبکه‌ها و مشتریان با ۴ گویه از ۲۵ تا ۲۸ پاسخ می‌دهند (داوری و همکاران، ۱۳۹۶). پرسشنامه مدیریت دانش شمال پنج مولفه: کسب دانش (گوپه‌های ۱ تا ۷)، ثبت دانش (گوپه‌های ۸ تا ۱۳)، انتقال دانش (گوپه‌های ۱۴ تا ۱۹)، خلق دانش (گوپه‌های ۲۰ تا ۲۶) و کاربرد دانش (گوپه‌های ۲۷ تا ۳۳) می‌باشد (بردبار، ۱۳۹۱). پرسشنامه عملکرد کسب و کارها شامل سه مولفه: عملکرد مشتری (گوپه‌های ۱ تا ۳)، عملکرد بازار (گوپه‌های ۴ تا ۶) و عملکرد مالی (گوپه‌های ۷ تا ۹) می‌باشد (هالی^۱، ۲۰۰۶). پرسشنامه هوشیاری کارآفرینانه شامل ۳ مولفه و ۱۵ گویه می‌باشد. مولفه پویش و جست‌وجو با ۶ گویه، مولفه برقراری روابط با ۴ گویه و مولفه ارزشیابی و قضاوت با ۵ گویه در این پرسشنامه قرار دارند (تانگ و همکاران ۲۰۱۲). این چهار پرسشنامه استاندارد بوده و روایی و پایایی آن‌ها در تحقیقات اشاره شده به تأیید رسیده است. محققانچه در بررسی‌های بعدی خود برای استفاده در باشگاه‌های ورزشی تغییری در این ابزارها اعمال‌کنند، دوباره روایی و پایایی آن‌ها را بررسی خواهد نمود و بعد از اطمینان از اعتبار پرسشنامه‌ها آن‌ها را در بین نمونه تحقیق توزیع نمود. در این پژوهش از آمار توصیفی و از آمار استنباطی جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها استفاده شد. در بخش توصیفی به توصیف جنسیت، سن، مدرک تحصیلی، رشته تحصیلی و وضعیت مکان ورزشی و همچنین متغیرهای تحقیق پرداخته شد و در بخش استنباطی از آزمون کلموگروف اسمیرنوف برای بررسی نرمال بودن توزیع داده‌ها و از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری و آزمون سوبل برای بررسی تاثیر متغیرها بر یکدیگر در محیط نرم افزارهای SPSS و Smart PLS استفاده شد.

یافته‌ها

در این قسمت در قالب جدول ۱، آمار توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی گزارش شده است.

جدول ۱. خلاصه وضعیت توصیفی ویژگی‌های جمعیت‌شناختی.

^۱.Holly

چهارمین همایش ملی علوم ورزشی

با رویکرد ورزش، سلامت، جامعه

4th National Conference on Sports Sciences

with the approach of sport, health and society

4ncss2023.scu.ac.ir

اهواز، اسفند ۱۴۰۱

متغیر				
جنسیت				
طبقه	زن	مرد		
فراوا	58	98		
نی				
درصد	1/37	8/62		
سن				
طبقه	30 سال یا کمتر	30-40 سال	40-50 سال	بالای 50 سال
فراوا	48	73	24	11
نی				
درصد	7/30	7/46	3/15	0/7
میزان تحصیلات				
طبقه	دیپلم و پایینتر	فوق دیپلم	لیسانس	فوق لیسانس
فراوا	16	53	66	19
نی				
درصد	5/28	9/33	3/42	1/12
2/1				
رشته تحصیلی				
طبقه	تربیت بدنی	غیر تربیت بدنی		
فراوا	83	73		
نی				
درصد	2/53	7/46		
وضعیت مکان ورزشی				
طبقه	رهن و اجاره	مالک		
فراوا	124	32		
نی				
درصد	4/79	5/20		

برای تجزیه و تحلیل داده‌ها در این بخش، از روش مدل‌سازی معادلات ساختاری و نوع خاص آن یعنی تکنیک تحلیل عاملی تأییدی با رویکرد حداقل مربعات جزئی (PLS) از طریق نرم افزار SmartPls.3 استفاده شده است. برای بررسی برازش مدل اندازه‌گیری انعکاسی در PLS سه مورد استفاده می‌شود: پایایی شاخص، روایی همگرا و روایی واگرا. در این تحقیق جهت بررسی پایایی شاخص از سه معیار ضرایب بار عاملی، آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شده است. مقدار ملاک برای مناسب بودن ضرایب بارهای عاملی، 4/0 می‌باشد. در ادامه ضرایب بارهای عاملی هر یک از سوالات پرسشنامه در شکل 1 نشان داده شده است.

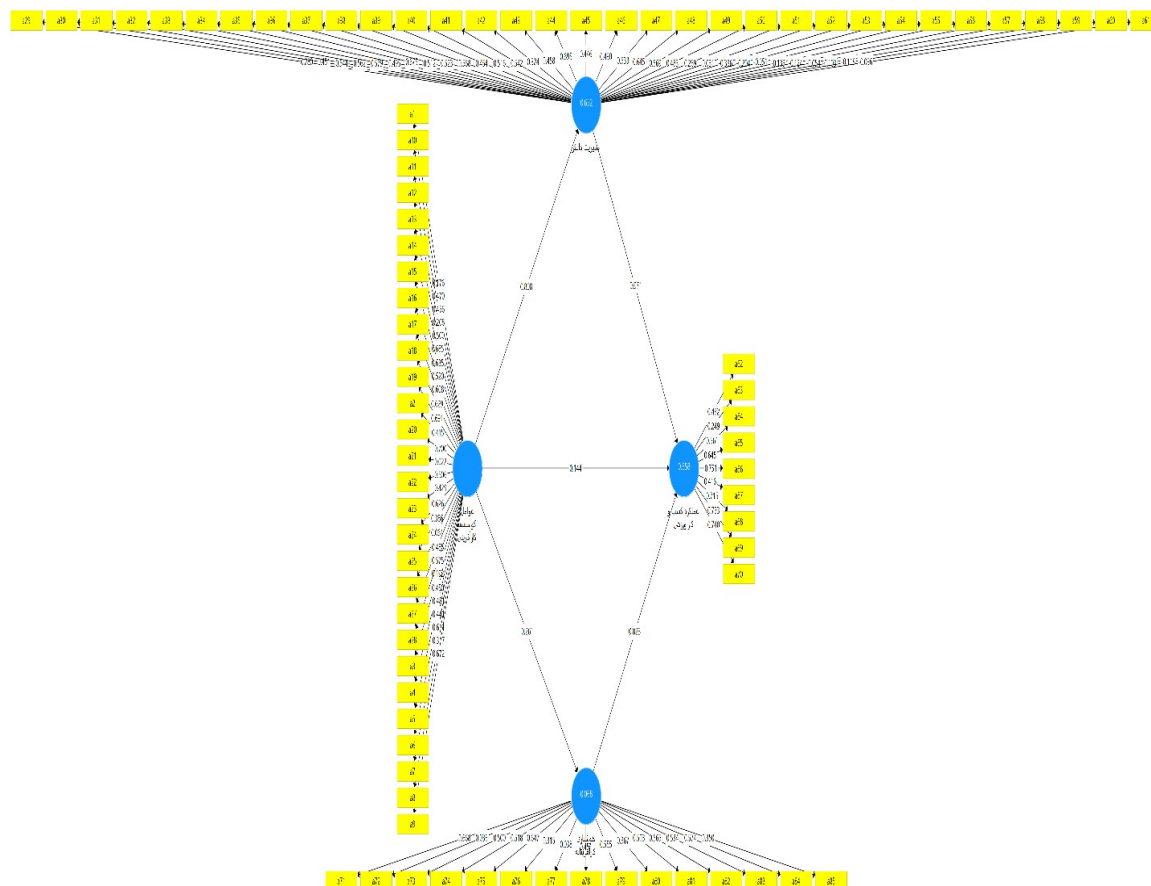
چهارمین همایش ملی علوم ورزشی با رویکرد ورزش، سلامت، جامعه

4th National Conference on Sports Sciences

with the approach of sport, health and society

4ncss2023.scu.ac.ir

اهواز، اسفند ۱۴۰۱



شکل ۱. مدل با ضرایب بار عاملی (قبل از حذف گویه‌های با بارهای عاملی کمتر از ۰/۴).

بررسی ضرایب بارهای عاملی هریک از سوالات پرسشنامه با توجه به شکل ۱ نشان می‌دهد که سوالات ۱، ۳، ۸، ۱۲، ۲۱، ۲۵، ۲۶، ۲۹، ۴۲، ۵۱-۶۱، ۶۳، ۷۳، ۷۶، ۷۷، ۸۰ و ۸۵ بار عاملی کمتر از ۰/۴ دارند و باید از مدل حذف شوند و مابقی گویه‌ها عدد ضرایب بارهای عاملی سوالات آنها از ۰/۴ بیشتر است، بنابراین در این مرحله، سوالات مذکور از مدل حذف و مابقی سوالات در مدل استفاده شدند. در شکل ۲، گویه‌های مربوطه حذف شدند و مجدداً مدل اجرا شد.

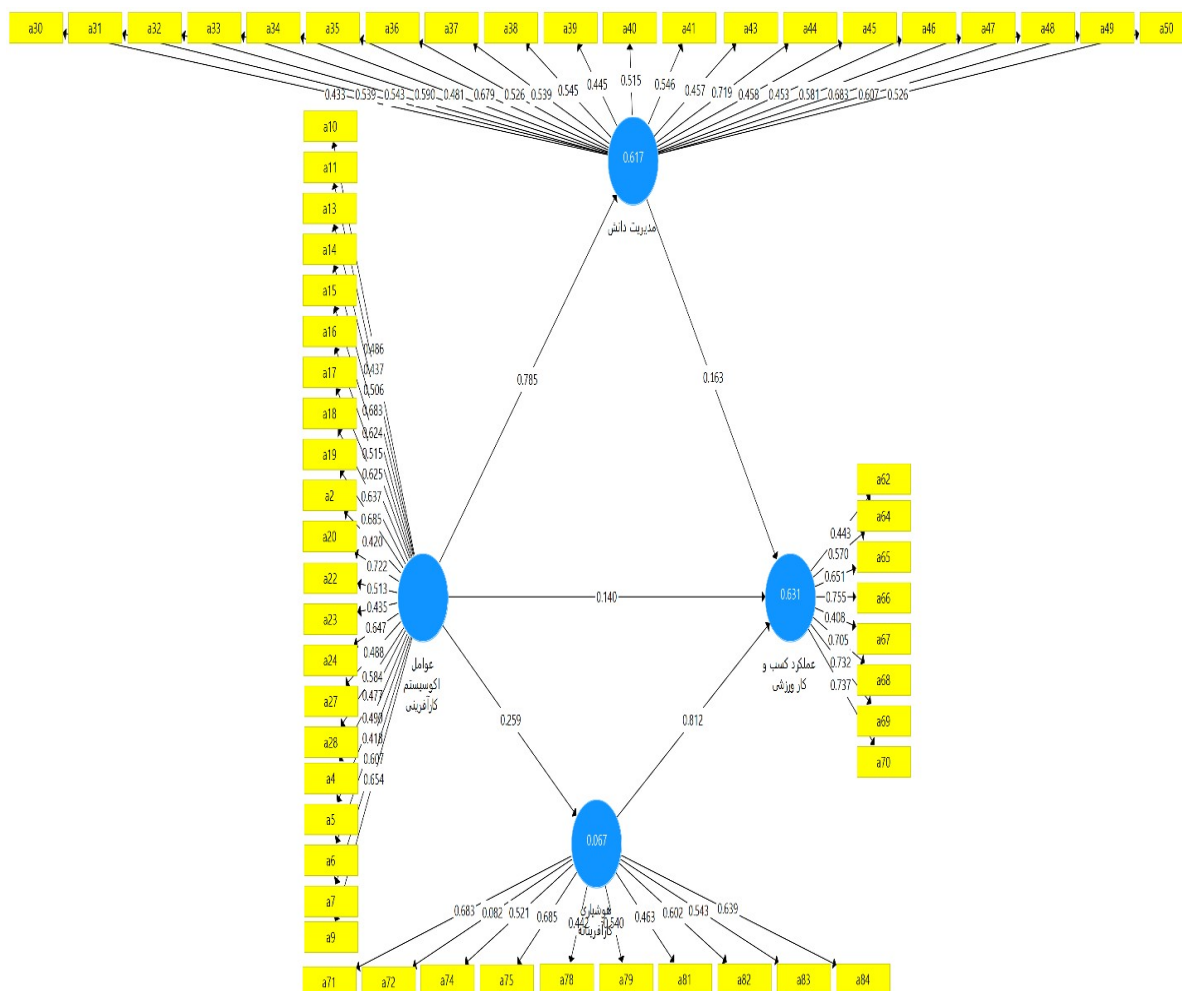
چهارمین همایش ملی علوم ورزشی با رویکرد ورزش، سلامت، جامعه

4th National Conference on Sports Sciences

with the approach of sport, health and society

4ncss2023.scu.ac.ir

اهواز، اسفند ۱۴۰۱



شکل 2. مدل با ضرایب بار عاملی (بعد از حذف گویه‌های با بارهای عاملی کمتر از 0/4).

همچنین به منظور تعیین پایایی که نشان دهنده سازگاری درونی و دقت سنجش می‌باشد، از ضریب آلفای کرونباخ و پایایی ترکیبی استفاده شده است که نتایج آن در جدول 2 گزارش شده است.

جدول 2. مقادیر مربوط به آلفای کرونباخ و معیار ضریب پایایی ترکیبی.

پایایی ترکیبی	کرونباخ	متغیر
904/0	889/0	عوامل اکوسیستم کارآفرینی
894/0	875/0	مدیریت دانش
794/0	72/0	هوشیاری کارآفرینی
841/0	78/0	عملکرد کسب و کار

جدول 2 نشان می‌دهد که همه عوامل مقدار کرونباخ و پایایی ترکیبی بالاتر از 7/0 را بدست آورده‌اند و می‌توان مناسب بودن وضعیت پایایی تحقیق حاضر را تأیید ساخت. در ادامه جهت بررسی روایی همگرا از معیار AVE استفاده شده است. نتایج این معیار در جدول 3 آورده شده است.

جدول 3. مقادیر مربوط به AVE.

چهارمین همایش ملی علوم ورزشی

با رویکرد ورزش، سلامت، جامعه

4th National Conference on Sports Sciences

with the approach of sport, health and society

4ncss2023.scu.ac.ir

اهواز، اسفند ۱۴۰۱

متغیر	AVE
عوامل اکوسیستم کارآفرینی	517/0
مدیریت دانش	501/0
هوشیاری کارآفرینانه	598/0
عملکرد کسب و کار	507/0

جدول 3 نشان می‌دهد که همه عوامل مقدار بالاتر از 5/0 را بدست آورده‌اند و می‌توان مناسب بودن وضعیت روایی همگرا تحقیق حاضر را تأیید ساخت. در جدول 4 روایی واگرا با استفاده از ماتریس فورنل و لارکر گزارش شده است.

جدول 4. ماتریس فورنل و لارکر.

متغیر	عملکرد کسب و کار	عوامل اکوسیستم کارآفرینی	مدیریت دانش	هوشیاری کارآفرینانه
عملکرد کسب و کار	788/0			
عوامل اکوسیستم کارآفرینی	119/0	863/0		
مدیریت دانش	119/0	785/0	849/0	
هوشیاری کارآفرینانه	638/0	259/0	204/0	746/0

مطابق با ماتریس بالا، مقدار جذر (AVE) تمامی متغیرهای مرتبه اول از مقدار همبستگی میان آن‌ها بیشتر است که این امر روایی واگرای مناسب و برازش خوب مدل‌های اندازه‌گیری را نشان می‌دهد. در ادامه برای برازش مدل اندازه‌گیری سازنده از معیار VIF (فاکتور افزایش نرخ واریانس) استفاده شده است که نتایج آن در جدول 5 آورده شده است.

جدول 5. مقادیر مربوط به VIF .

متغیر	VIF
عوامل اکوسیستم کارآفرینی	316/1
مدیریت دانش	425/1
هوشیاری کارآفرینانه	469/1
عملکرد کسب و کار	361/3

مطابق جدول 5، تمامی مقادیر VIF کمتر از 5 بوده که نشان می‌دهد هم‌خطی میان ابعاد در حد قابل قبول می‌باشد. در ادامه قسمت پس از بررسی برازش مدل‌های اندازه‌گیری و با توجه به مدل‌ها با مقادیر معناداری t -value و p -value به بررسی تأثیر متغیرهای مستقل بر متغیرهای وابسته تحقیق پرداخته شده است.

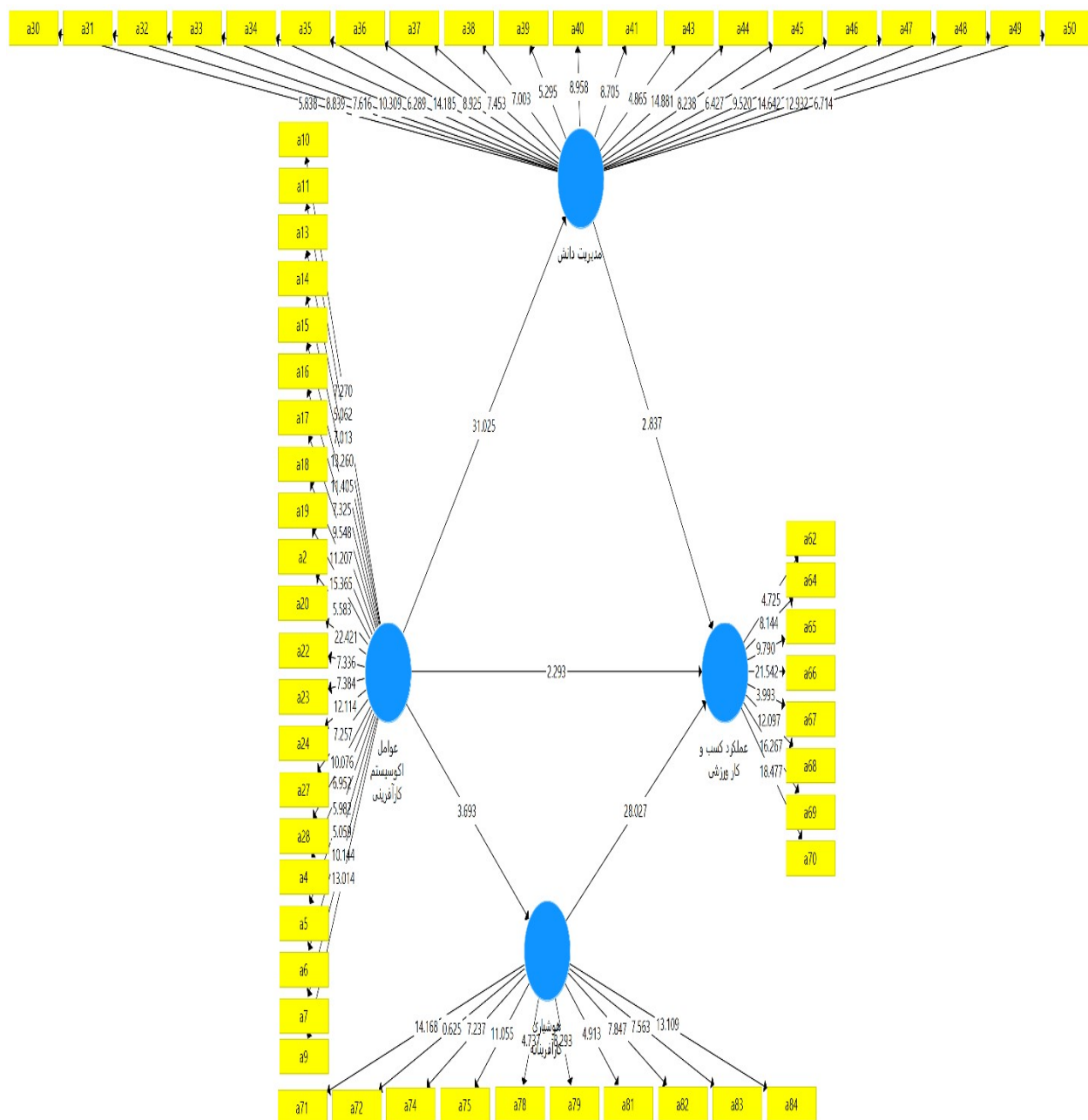
چهارمین همایش ملی علوم ورزشی با رویکرد ورزش، سلامت، جامعه

4th National Conference on Sports Sciences

with the approach of sport, health and society

4ncss2023.scu.ac.ir

اهواز، اسفند ۱۴۰۱



شکل 3. مدل با مقادیر معناداری t-value.

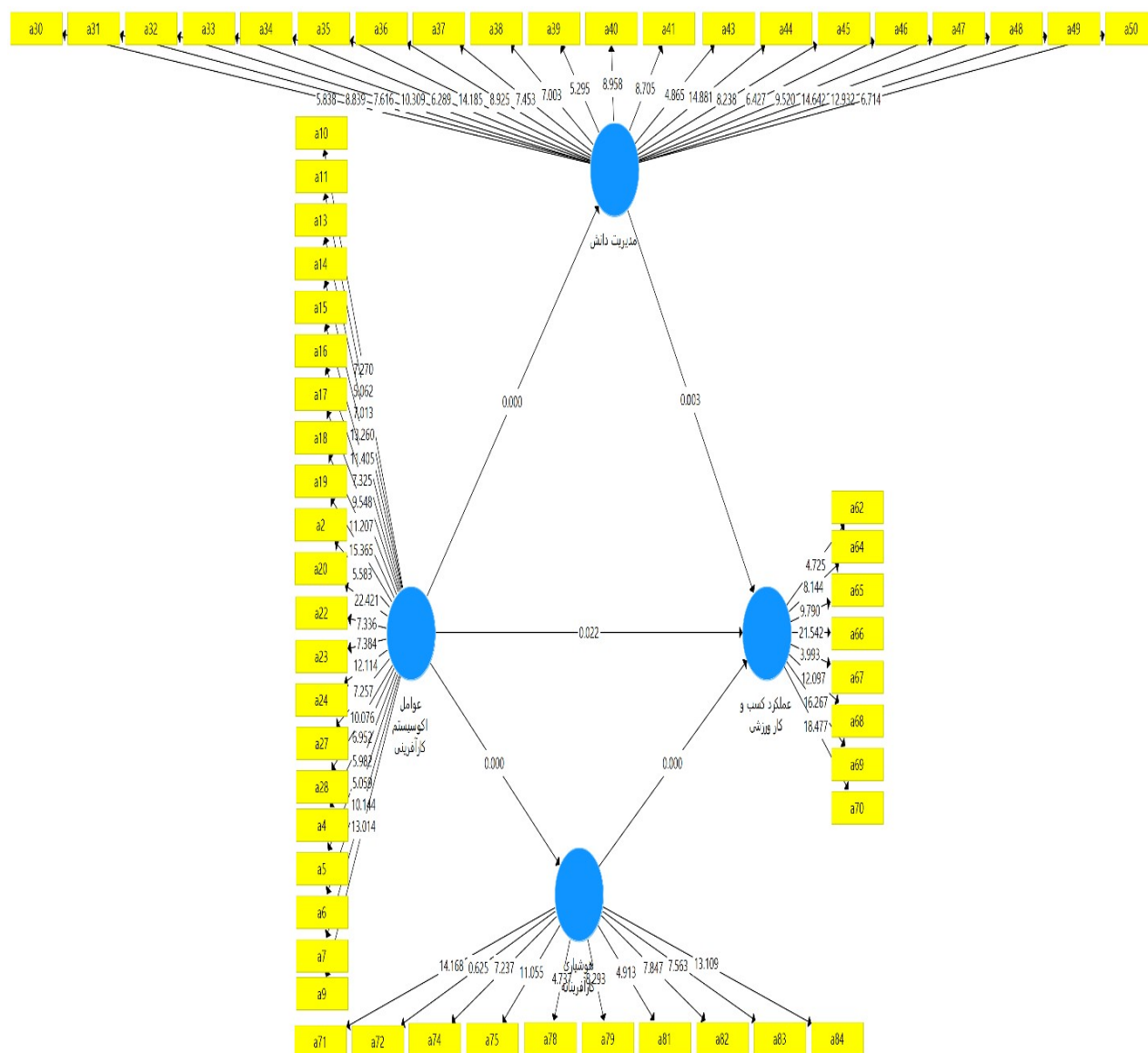
چهارمین همایش ملی علوم ورزشی با رویکرد ورزش، سلامت، جامعه

4th National Conference on Sports Sciences

with the approach of sport, health and society

4ncss2023.scu.ac.ir

اهواز، اسفند ۱۴۰۱



شکل 4. مدل با مقادیر معناداری p-value

جدول 6. نتایج آزمون مدل سازی معادلات ساختاری

مسیر	ضریب مسیر	آماره P	آماره t
عوامل اکوسیستم کارآفرینی ورزشی	140/0	022/0	293/2
عوامل اکوسیستم کارآفرینی	259/0	000/0	693/3
عوامل اکوسیستم کارآفرینی	785/0	000/0	025/3
هوشیاری کارآفرینانه	812/0	000/0	027/2
مدیریت دانش	163/0	003/0	837/2

نتایج جدول 6 نشان داد که عوامل اکوسیستم کارآفرینی ($t=293/2$ ؛ $p=022/0$)، هوشیاری کارآفرینانه ($t=027/28$ ؛ $p=000/0$) و مدیریت دانش ($t=837/2$ ؛ $p=003/0$) بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز تأثیر معنی‌داری دارند و عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر هوشیاری کارآفرینانه ($t=693/3$ ؛ $p=000/0$) و مدیریت دانش ($t=025/31$) نیز تأثیر معنی‌داری دارد. در ادامه در جدول 7 به بررسی نقش واسطه‌ای هوشیاری کارآفرینانه و مدیریت دانش در تأثیر عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز با استفاده از آزمون سوبل اقدام شده است.

جدول 7. نتایج آزمون سوبل.			
متغیر	آماره سوبل	خطای انحراف استاندارد	آماره p
هوشیاری کارآفرینانه	926/4	004/0	000/0
مدیریت دانش	185/3	041/0	000/0

نتایج جدول 7 نشان می‌دهد که هوشیاری کارآفرینانه ($t=926/4$ ؛ $p=000/0$) و مدیریت دانش ($t=185/3$ ؛ $p=000/0$) در تأثیر عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز نقش واسطه‌ای دارند.

بحث و نتیجه‌گیری

این تحقیق با هدف تعیین تأثیر عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز با نقش واسطه‌ای مدیریت دانش و هوشیاری کارآفرینانه انجام شد. نتایج تحقیق نشان داد که عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز تأثیر معنی‌داری دارند که با تحقیق داوری (1396) همسوست که این مطالعه نشان داد که حمایت‌ها به عنوان مهم‌ترین عامل اکوسیستم کارآفرینی ایران بوده است که این سازه اساسی شامل انجمن‌های صنفی و زیرساخت‌ها بوده و پژوهش‌های گذشته نیز در این خصوص این عامل را تایید می‌کنند (آیزنبرگ 2011، اسپیکل 2015) و همچنین با تحقیقات بازرگان (1393) همسو می‌باشد و نتایج این تحقیق نشان می‌دهد که الف) استفاده از مشاوره در موضوعات مختلف بازاریابی و تحقیقات بازار، آماده سازی یک ساله تمام برای تبلیغات، ایجاد یک سیستم کنترل موجودی و نهایی کردن مکان به ترتیب جنبه‌هایی هستند که عموماً کارآفرینان ایران در آنجا ضعیف می‌باشند. ب: نوشتن طرح تجاری، عملی نمودن به نام‌های بازاریابی، تعریف چشم‌انداز، تعیین استراتژی‌های بازار، تعریف احتیاجات پرسنلی به ترتیب جنبه‌هایی هستند که در آن‌ها اختلاف اساسی بین عملکرد کارآفرینان موفق و ناموفق ایرانی وجود دارد. دیگر نتایج تحقیق نشان داد که عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر هوشیاری کارآفرینانه باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز تأثیر معنی‌داری دارند. هرچه شرایط برای توسعه عوامل کارآفرینی در سازمانی بیشتر باشد و افراد بیشتری را درگیر خود کند و این افراد ارتباط بیشتری باهم داشته باشند چون احساس صمیمیت و نزدیکی بیشتری باهم دارند سرمایه اجتماعی بالاتری ایجاد می‌کنند. اعضا به دلیل راحتی و صمیمیت باهم، راحت با یکدیگر مصاحبت کرده و عقاید و افکار خود را بیان می‌کنند و ایده‌های خود را پرورش می‌دهند تا باشد که راه‌گشایی برای توسعه‌ی کارآفرینی و افزایش هوشیاری کارآفرینی باشد. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق زعفریان و همکاران (1401) همسو می‌باشد.

همچنین نتایج تحقیق نشان داد که عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر مدیریت دانش باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز تأثیر معنی‌داری دارند و از طریق مدیران می‌توانند با توسعه و پرورش

گرایش‌های کارآفرینانه بیش از پیش افراد را در فعالیت‌های دانش محور درگیر کنند. عوامل کارآفرینانه بر مدیریت دانش در کسب و کارهای کوچک و متوسط تاثیرگذار است (موسل^۱، ۲۰۰۷) و مولی^۲ و همکاران (۲۰۰۸) نشان دادند که بین کارآفرینی و مدیریت دانش در بین کارآفرینان در کشور تایوان ارتباط مثبت وجود دارد.

نتایج تحقیق همچنین نشان داد که هوشیاری کارآفرینانه بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز تاثیر معنی‌داری دارند که با تحقیقات داوری (۱۳۹۶) همسو است که این مطالعه نشان داد که حمایت‌ها به عنوان مهم‌ترین عامل هوشیاری کارآفرینانه بوده است که این سازه اساسی شامل انجمن‌های صنفی و زیرساخت‌ها بوده و پژوهش‌های گذشته نیز در این خصوص این عامل را تایید می‌کنند (اسپیکل ۲۰۱۵). ویژگی‌های کشور یا منطقه بر تصمیم‌گیری کارآفرینان تاثیر می‌گذارد و می‌تواند عملکرد راه‌اندازی و احتمال موفقیت کسب و کار را بهبود بخشد (باتلر^۳ و همکاران، ۲۰۱۵) و یافته‌های دیگر این تحقیق نشان می‌دهد که مجموعه‌ای از عوامل وجود دارند که کارآیی کارآفرینان را تحت تاثیر قرار می‌دهند که به ترتیب حمایت‌ها، سرمایه انسانی، بازارها، فرهنگ، سیاست و تامین مالی بر هوشیاری کارآفرینی تاثیرگذار هستند. توسعه کارآفرینی نیازمند فراهم‌سازی زمینه‌های مختلف فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی و از معرفی همکاری نظام‌های آموزشی با ساختارهای اداری و مالی و سایر ساز و کارهای حمایتی می‌باشند. بنابراین به طوری که همه نهادها، دستگاه‌ها و موسسات و دست‌اندرکاران به طور منسجم و منطبق با آمیزه‌های برآمده از رویکرد سیستمیک با تمام توان و پتانسیل‌های موجود جهت آموزش و ترویج و توسعه واقعی آن در سطح همه لایه‌ها و اقشار جامعه همت گمارد (آگهی، ۱۳۹۳). این تحقیق با تحقیقات بازرگان (۱۳۹۳) همسو می‌باشد.

یکی دیگر از نتایج تحقیق نشان داد که مدیریت دانش بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز تاثیر معنی‌داری دارند که با تحقیقات کشاورزی و همکاران (۱۳۹۴) همسو است. مدیریت دانش از رویه‌های مدیریت و نوآوری‌های کارآفرینان به آنان کمک می‌کند تا محصول، فرآیندها و مدل‌های کسب و کار خود را بهبود دهند (تانگ و همکاران، ۲۰۱۲). ساختار پویای شبکه سبب تسهیل جریان موثر در سراسر زنجیره تامین شرکت‌ها، سهولت توزیع و تسهیم اطلاعات و دانش و در نتیجه تغییر در کسب و کار می‌شود. مدیریت دانش می‌تواند کارآیی بهره‌برداری از فرصت‌ها را تسهیل، دانش لازم را برای کاهش هزینه‌ها، بهینه‌سازی فرآیندها، عملکرد و خدمات موجود افزایش دهد. مدیریت دانش از طریق آموزش و یادگیری منجر به یادگیری در کارآفرینی از جمله ایجاد انگیزه در کارآفرینان برای شروع کسب و کارهای جدید شده و سبب بهبود خلاقیت کارآفرینان برای تولید و بهره‌برداری بیشتر می‌شود (کشاورزی، ۱۳۹۴). مدیریت دانش منجر به تولید دانش جدید و توسعه نوآورانه فعالیت‌های شرکت می‌شود. هوش افراد یکی از عوامل مرتبط با راه‌اندازی کسب و کار جدید است (کشاورزی، ۱۳۹۴).

بخش دیگری از نتایج تحقیق حاضر نشان داد که هوشیاری کارآفرینانه در تاثیر عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی نقش واسطه‌ای دارد. در فرضیه‌های قبلی مشخص شد که عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی تاثیر معنی‌داری دارد. هرچه سازمان از کارکنانی با هوشیاری کارآفرینانه‌ی بالاتری برخوردار باشند، باعث می‌شود با فرصت‌های موجود در کسب و کارها به سرعت توسط سازمان کشف و شناسایی شده و در جهت بهره‌برداری از آن‌ها کوشش به عمل آورند. نتایج این تحقیق با نتایج تحقیق آگهی (۱۳۹۳) همسو می‌باشد.

و در نهایت نتایج تحقیق نشان داد که مدیریت دانش در تاثیر عوامل اکوسیستم کارآفرینی بر عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی شهر شیراز نقش واسطه‌ای دارد که با تحقیقات کریمی

^۱. Moosel

^۲. Mooly

^۳. Butler

و همکاران (1394) همسو می‌باشد. نتایج نشان می‌دهد که عوامل اکوسیستم کارآفرینانه می‌تواند سبب افزایش عملکرد شرکت شود و به کار بردن نقش مدیریت دانش به عنوان واسطه در این فرآیند، سبب پررنگ شدن تاثیر مستقیم عوامل اکوسیستم کارآفرینانه به عملکرد می‌شود عوامل اکوسیستم کارآفرینانه به صورت غیرمستقیم و با اثر بر روی فرآیند مدیریت دانش، را تحت تاثیر قرار می‌دهد (کریمی، 1394). سازمان‌هایی که عوامل اکوسیستم کارآفرینی دارند و بدنیاال نوآوری، ریسک‌پذیری، پیشگامی، ایجاد کسب و کار جدید و نوسازی راهبردی هستند می‌توانند به ایجاد دانش جدید و یا ترکیب دانش موجود به منظور کسب ایده‌های جدید کمک می‌کند، به مزیت رقابتی و عملکرد بالا، اثربخشی، رشد و سودآوری در راستای اهداف خود دست یابند (کریمی، 1394).

به عنوان نتیجه‌گیری کلی می‌توان بیان کرد که جهت بهبود عملکرد کسب و کار باشگاه‌های ورزشی وجود و ترویج عوامل اکوسیستم کارآفرینی، هوشیاری کارآفرینانه و مدیریت دانش امری ضروری و بسیار حائز اهمیت می‌باشد و باشگاه‌های ورزشی با بها دادن به امر کارآفرینی و فراهم کردن شرایط برای افراد کارآفرین جهت ارائه ایده‌های خود و همچنین توجه بیشتر به امر مدیریت دانش در اداره و مدیریت باشگاه‌های ورزشی خود، می‌توانند قدم بزرگی در بهبود عملکرد کسب و کار ورزشی خود برداشته و موفقیت عظیمی کسب کنند.

منابع

- Agahi, A. (2014). Investigation of new methods of entrepreneurship development in Sistan and Baluchistan Province, Social, Economic, Scientific and Cultural Monthly, No. 135. (Persian)
- Bazargan, Akbar; Khodayi Matin, Ismail (2014). Investigating the effect of managers' entrepreneurial tendencies on knowledge management in small and medium-sized businesses, Organizational Behavior Studies Quarterly, Year 4, Number 4, pp. 201-224. (Persian)
- Bordbar, Hamed. (2012). Knowledge management questionnaire. Roshdh Tenavari Quarterly, Year 11, Number 43. (Persian)
- Butler, I. A. (2015). Customer Voluntary Performance: Customers as Partners in Service -Delivery. Journal of Retailing, 73 (3), 383-406.
- Davari, Ali; Sefidbari, Leila; Vajihel, Baghersad (2017). Factors of Iran's entrepreneurial ecosystem based on Isenberg's model, Entrepreneurship Development, Volume 10, Number 1, Spring 2016, from pp. 120-100. (Persian)
- Holly, H. (2006). Business Performance Questionnaire. Journal of the Academy of Marketing Science.
- Hovo, C. (2020). The role of tacit knowledge in mangement, 141 _ 152. Mahwah, NJ: La erence Erlbaum associates.
- Isenberg, J. (2011). "Entrepreneurial motivation", Human Resource Management Review, 13.
- Karimi, A; Darzian Azizi, A; Ghasemi P. (2015). Investigating the impact of the organization's social responsibility on customer loyalty (Pasargad Bank), Marketing Management Journal, No. 22, p. 116. (Persian)
- Keshavarzi, Ali Hossein; Safari, Saeed; Khushkhotitkanlu, Sadeq (2015). Investigating the effect of the knowledge acquisition method on the innovation of entrepreneurs in the studied agricultural industry: Greenhouse businesses of Pakdasht city, Technology Development Management Quarterly, Volume 3, Number 3. (Persian)
- Lee, J and Sogo, H. (2017). the computer- mediated communication network: Exploring the linkage between the online community and social capital, new media and society.
- Ministry of Cooperation, Labor and Social Welfare. (2015). Analyzing the basics and requirements of resistance economy, achievements for agricultural and rural development policies, Islamic Council Research Center, serial number 15154, pp. 1-60. (Persian)
- Mooly, B., & Nikić, P. (2008). Correlation between Yoga Techniques Practice Value Orientations and Motivation. International Scientific Yoga Journal SENSE, 2 (2), 66- 72.
- Moosel, A. (2007). "The Relationship between Corporate Social Responsibility and Financial Performance: an empirical study of companies included in the Dow Jones Sustainability Index", Master Thesis, Erasmus University Rotterdam, Erasmus School of Economics, Accounting, Auditing and Control.
- Nambisan, s; Baron, R.A (2013). Entrepreneurship in innovation ecosystem: Entrepreneurs slef-regulatory processes and their implications for new venture success, entrepreneurship: theory&practice, 37 (5), 1071-1097.
- Spigel, B (2015). The organization of entrepreneurial ecosystems, entrepreneurship: theory & practice.

چهارمین همایش ملی علوم ورزشی با رویکرد ورزش، سلامت، جامعه

4th National Conference on Sports Sciences

with the approach of sport, health and society

4ncss2023.scu.ac.ir

اهواز، اسفند ۱۴۰۱

- Tang, J.T, M, Kacmar; L, Busennitz. (2012). Interneural alertness in the pursuit of new opportunities, Journal of Business Venturing 27:77_94.
- Vermziari, Hojjat; Imani, Babak (2016). Resilience analysis of rural businesses in Malekan city, Entrepreneurship Development, Volume 10, Number 1, Spring 2016, from pp. 181-200. (Persian)
- Vice President of infrastructure research and production affairs. (2014). An analysis of the role and position of the regions (a review of the five-year development plan of Malaysia 2016-2020), Research Center of the Islamic Council, serial number 14603, pp. 1-22. (Persian)
- Zaafarian, R.; Mohammadi Elias, A.; Farrokh Menesh, T; Mohadi Pooran (2022). The role of network capital on organizational innovation ability Quarterly, Entrepreneurship Development 8(1), 159-174. (Persian)

The effect of entrepreneurial ecosystem factors on the business performance of sports clubs in Shiraz city with the mediating role of knowledge management and entrepreneurial awareness

Asghar Najafi

Assistant Professor of Sports Management, Islamic Azad University of Firozabad, Firozabad, Iran.

najafi6019@yahoo.com

Ehsan Amiri

Masters in Sports Management, Islamic Azad University of Firozabad, Firozabad, Iran.

Ehsanamiri100@yahoo.com

Abstract

The purpose of this research was to determine the effect of entrepreneurial ecosystem factors on the business performance of sports clubs in Shiraz city with the mediating role of knowledge management and entrepreneurial awareness. This research was descriptive-analytical and practical in terms of purpose. The research community included managers and officials of sports clubs approved by the General Department of Sports and Youth of Fars province in Shiraz city in 1401, and their number was 264 from the General Department of Sports and Youth of Fars province. The sample size was selected according to the number of the population and using Cochran's formula and error of 0.05, 156 and stratified random sampling method. The research tool included four standard questionnaires by Dauri et al. (2015), Holley (2006), Bardbar (2011) and Tang et al. (2012). To analyze the data, Kolmogorov-Smirnov test, structural equation modeling method and Sobel test were used in the environment of SPSS and Smart PIs software. The research results showed that the factors of entrepreneurial ecosystem ($p=0.022$; $t=2.293$), entrepreneurial awareness ($p=0.000$; $t=28.027$) and knowledge management ($p=0.003$; $t=2.837$) have a significant effect on the business performance of sports clubs in Shiraz city, and entrepreneurial ecosystem factors on entrepreneurial awareness ($p=0.000$; $t=3.693$) and knowledge management ($p=0.000$; $t=31.025$) also has a significant effect. Also, entrepreneurial awareness ($p=0.000$; $t=4.926$) and knowledge management ($p=0.000$; $t=3.185$) play a mediating role in the effect of entrepreneurial ecosystem factors on the business performance of sports clubs in Shiraz. Therefore, sports clubs should give more value to entrepreneurship and providing conditions for entrepreneurial people as well as knowledge management.

Keywords: Entrepreneurial ecosystem, business performance, sports clubs, knowledge management, entrepreneurial awareness.